

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 3549/01

כבוד השופט א' מצא
כבוד השופטת ד' ביניש
כבוד השופט א' ריבלין

בפני:

אדם אשואל

המערער:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערעור על פסק-דינו של בית המשפט המחוזי
בנצרת מיום 23.4.01 בת"פ 1218/00 שניתן
על-ידי כבוד השופט ח' גלפז

כל בסיון תשס"א (11.6.01)

תאריך הישיבה:

עו"ד ת' נסים-שי

בשם המערער:

עו"ד א' אינפלד

בשם המשיבה:

גב' ב' וייס

בשם שירות המבחן:

פסק-דין

השופט א' מצא:

המערער (יליד 1982) הוא תושב רמת-ישי. ביום 8.10.2000 סמוך לשעה עשר בערב הצטרף המערער למספר צעירים נוספים, שיצאו והתקהלו בצומת הכניסה לרמת-ישי, על אם הדרך שבין מגדל העמק לטבעון. הצעירים חסמו את הכביש כשחלקו של המערער במעשה היה בהנחת צמיגים על ציר התנועה. בהתקרב כלי-רכב לעבר המחסום עיכבו אותם הצעירים וביררו מי היושבים ברכב. מכוניות שהיו בהן נוסעים יהודיים הורשו להמשיך בדרך, ואילו מכוניות שהיו בהן נוסעים ערבים עוכבו בצומת, הצעירים רגמו אותן באבנים תוך קריאות "מוות לערבים". בשל חלקו במעשים הללו הובא המערער לדין באשמת התקהלות אסורה, התפרעות אסורה, סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה והיזק בזדון. על-פי הסדר טיעון בין המערער לבין התביעה תוקן כתב האישום באופן שלמערער עצמו לא יוחס מעשה של יידוי אבנים, אלא השתתפות רק ביתר המעשים. המערער הודה בעובדות; שירות המבחן המליץ לפני בית המשפט להסתפק בצו מבחן ללא הרשעה,

וזאת על רקע גילו הצעיר ועברו הנקי של המערער; ואולם בית המשפט המחוזי החליט להרשיע את המערער בדין וגזר עליו ארבעה חודשי מאסר בעבודת שירות, ושנת מאסר על-תנאי למשך שנתיים. כן ניתן צו מבחן לתקופה של שנה.

הערעור שלפנינו מופנה נגד החלטת בית המשפט המחוזי להרשיע את המערער בדין ולגזור עליו מאסר בעבודת שירות. הסיגורית המלומדת טענה לפנינו כי בנסיבות העניין, בהתחשב בחלקו הקטן יחסית של המערער באירוע ולנוכח גילו הצעיר, עברו הנקי ונתוני האישיים החיוביים, שגה בית המשפט המחוזי בדחותו את המלצת שירות המבחן. יצוין, כי לקראת הדיון בערעור הוגש לנו תסקיר משלים מטעם שירות המבחן במסגרתו חזרה קצינת המבחן על ההמלצה שהובאה על-ידה לפני בית המשפט המחוזי.

דין הערעור להידחות. התרחשויות מן הסוג שבו היה מעורב המערער הפכו, למרבה הצער, לתופעה רווחת. המעורבים בהתרחשויות הללו הם, ברוב המקרים, צעירים ונערים; לעתים ערבים ולעתים יהודים. המניע לביצוע העבירות הוא לאומני: ערבים פוגעים במכוניות של יהודים, בשל היותם יהודים: בהקמת מחסומים, בידידי אבנים וכד'; ואילו נערים יהודים גומלים למכוניות של ערבים באותה מטבע. הנפגעים ממעשים אלה הם עוברי דרך תמימים, הנקלעים שלא בטובתם למחסום שכזה ונפגעים, לרוב ברכוש ולעתים אף בנפש. ידה של המשטרה קצרה מללכוד ולהביא לדין את כל המעורבים במעשי הבריונות הללו. הענשת המעורבים המובאים לדין צריכה לשאת מסר מרתיע ביחס לכלל הציבור, ערבים ויהודים כאחד.

המערער הוא אכן איש צעיר, בעל עבר נקי ונתונים חיוביים. אלא שרוב המעורבים בתגרות מהסוג הזה הם אנשים צעירים, שרבים רבים מתוכם הם בעלי עבר נקי ונתונים אישיים חיוביים. שורת השוויון מחייבת שמי מהם המובאים לדין גם יורשעו בדין. הרשעת האחד והימנעות מהרשעת חברו תפר את שורת השוויון (ע"פ 2513/96, 3467 מ"י נ' שמש, פ"ד נ(3) 682, 683).

העונש שנגזר על המערער רחוק מלהיות חמור. במידרג העונשים המקובלים למעשים מן הסוג הזה מצוי הוא בחלקה הנמוך של הסקאלה. איננו מתעלמים מהמלצת שירות המבחן; אלא ששירות המבחן רואה - כפי שאמנם חובתו לראות - רק את נסיבותיו של הנאשם שאותו הוא מתבקש להעריך. בית המשפט רואה את הנאשם, אך גם את יתר מרכיביה של התמונה, שמוטל עליו להתחשב בהם בקביעת העונש.

הערעור נדחה. על המערער להתייצב בפני הממונה על עבודות שירות, לשם ביצוע העונש שהוטל

עליו, ביום 17.6.01 עד השעה 10:00.

ניתן היום, כ' בסיון תשס"א (11.6.01).

שופט

שופטת

שופט

העתק מתאים למקור F03.01035490
נוסח זה כפוף לשינויי עריכה טרם פרסומו
בקובץ פסקי הדין של בית המשפט העליון בישראל.

שמריהו כהן - מזכיר ראשי

בבית המשפט העליון פועל מרכז מידע, טל' 02-6750444
/עכ.